

Številka: 353-06-0002/2017

Datum: 14. 2. 2018

PREDSTAVITEV ZAVEZE ZERO WASTE

1. Razlogi za sprejem Zero Waste zaveze in ocena stanja:

Občina Žalec, celotna Slovenija, evropska in mednarodna skupnost se srečujejo z vse večjo problematiko naraščanja količin odpadkov, ki predstavljajo nevarnost za okolje in zdravje ter krčijo naravne vire.

Prebivalec Slovenije je v letu 2016 v povprečju proizvedel 476 kg komunalnih odpadkov, to je 1,3 kg na dan, od tega jih je bilo 67 % zbranih ločeno. Občina Žalec je letu 2016 zbrala 323 kg mešanih komunalnih odpadkov na prebivalca, od tega je bilo 59,1 % ločeno zbranih, ostanek MKO pa znaša ca. 130 kg. Podatki o količinah zbranih odpadkov na prebivalca nas uvrščajo sicer pod slovensko povprečje, a krepko pod rezultate, ki jih dosegajo nekatere Zero Waste skupnosti v Evropi, ki dokazujejo, da z ločenim zbiranjem odpadkov lahko dosežemo 80 do 90% recikliranja, ostane pa manj kot 100kg ostanka MKO na prebivalca.

K zmanjševanju količin odpadkov in ustreznem ravnanju nas zavezujejo številne EU direktive in zakonodaja RS, ki pa ne predpisuje specifičnih ciljev in ukrepov na lokalnem nivoju.

2. Cilji in načela Zero Waste zaveze:

"Zero Waste" je izraz, s katerim Mednarodna Zero Waste zveza označuje "etičen, ekonomski, učinkovit in vizionarski cilj, ki vodi družbo v spremembo življenjskega stila in navad ter k posnemanju trajnostnih naravnih ciklov, kjer so vsi odpadni materiali surovina za nekoga drugega". Zero Waste pomeni oblikovanje in upravljanje izdelkov in procesov tako, da se zmanjša volumen in toksičnost odpadkov, ohranja ter predela vse materiale in se jih ne sežiga ali odlaga.

Za prehod v zeleno gospodarstvo je potrebno spremeniti današnje modele proizvodnje in vzorce potrošnje. Preprečevanje nastajanja, ponovna uporaba in recikliranje odpadkov omogočajo učinkovito rabo virov, zmanjšujejo porabo energije in blažijo vplive na okolje. Zero Waste je podoben koncept kot krožno gospodarstvo in igra pomembno vlogo pri snovni učinkovitosti preko celotnega gospodarstva in s tem pri zniževanju emisij toplogrednih plinov.

V Sloveniji je pobudo za promocijo koncepta na nacionalni ravni ter za vzpostavljanje in koordinacijo mreže lokalnih skupnosti na poti do družbe brez odpadkov prevzelo **Društvo Ekologi brez meja** prek programa **Zero Waste Slovenija**. V gibanje je vključenih že 8 občin. Vključevanje skupnosti z izobraževanjem in sodelovanjem javnosti je bistveno za uspeh Zero Waste načrta na kateremkoli nivoju. Prebivalci morajo načrtno in aktivno sodelovati pri snovanju sistemov upravljanja z viri, ki se usmerjajo k zmanjševanju nastajanja odpadkov. Le tako se bodo spremenili vzorci trenutnega potrošniškega vedenja in se bo začelo postopno opuščanje odpadkov. Proizvodni sistemi in infrastruktura za ravnanje z odpadki morajo biti zasnovani tako, da odsevajo naslednji prednostni red ravnanja z njimi: 1-preprečevanje, 2-ločeno zbiranje, 3-zniževanje količin mešanih ostankov odpadkov.

Občina Žalec je že v letu 2017 začela s postopkom vključitve v projekt Zero Waste Občina. V marcu 2017 smo na občini Žalec organizirali uvodno delavnico s predstavitvijo Zero Waste gibanja in glavnimi načeli, 22. novembra smo podali prijavo v postopek, kateri smo priložili

posnetek stanja na področju ravnanja z odpadki, 28. novembra izvedli delavnico o ukrepih ter 30. novembra potrdili Zero Waste tim (v njem sodeluje tudi predstavnik GJS–SIMBIO). Na osnovi izvedene delavnice o ukrepih je tim oblikoval osnutek ZW Zaveze in Načrt ukrepov za obdobje 5 do 10 let (do 2022 oz. 2027), ki ju je potrebno javno predstaviti.

V okviru 30-dnevne javne obravnave je predvidena javna predstavitev gradiva v začetku marca 2018. Po javni predstavitvi in zbranih pripombah in predlogih občina pripravi končno besedilo ZW zaveze z načrtom ukrepov in ju odda v potrditev občinskemu svetu. Šele potem, ko zavezo potrdi nacionalna in evropska organizacija, se občina sme javno deklarirati kot »**Občina na poti do Zero Waste**«.

O svojem napredku mora Občina Žalec letno poročati nacionalni in evropski organizaciji. Zero Waste tim se sestane najmanj 1x letno in preveri napredek ter poda predloge izboljšav.

3. Ocena finančnih posledic:

Finančna sredstva za zagon projekta v prvem letu, in sicer za organizacijo javne razprave, osveščanje in izobraževanje – delavnice ter promocijski material v skladu z načrtom ukrepov (trajnostne vrečke, biorazgradljive vrečke, koši za ločeno zbiranje odpadkov, kompostniki, obvestila, letaki, majice...) so zagotovljena v proračunu Občine Žalec za tekoče leto (UGJS, skupaj 3.250 €).

Višina sredstev za izvajanje dolgoročnih ukrepov v obdobju do 2022 oz. 2027 se dogovori vsako leto v okviru priprave in sprejemanja proračuna. Za realizacijo aktivnosti je možno kandidirati tudi za EU sredstva.

Pripravila:
Marjana Kopitar
Višja svetovalka

Aleksander Žolnir
vodja urada